

Nodarbinātības attīstības tendences veselības aprūpes izaicinājumu kontekstā

diskusija Veselības ministrijā,
15.12.2022. plkst.15:00 – 17:00

Veselības sistēmu veido iestādes, cilvēki un resursi, kas iesaistīti veselības aprūpes sniegšanā ar galveno mērķi - veicināt, atjaunot vai uzturēt veselību. Cilvēkresursi – veselības aprūpes sistēmas galvenais elements, lai nodrošinātu ne vien veselības aprūpes sistēmas darbību, bet arī sistēmas attīstību, dodot iespēju iedzīvotājiem piekļūt atbilstošiem, kvalitatīviem un efektīviem veselības aprūpes pakalpojumiem.

Sabiedrības veselības pamatnostādnes nosaka Latvijas sabiedrības veselības politiku 2021.-2027. gadam. *Veicināt uz cilvēku centrētas un integrētas veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību* ir viens no 5 pamatnostādnēs noteiktajiem apakšmērķiem. Tas nozīmē, ka sabiedrības veselības politika tiek īstenota, *izvirzot individu kā galveno vērtību* veselības veicināšanā, slimību profilaksē, diagnostikā, ārstēšanā, aprūpē, rehabilitācijā, kā arī nodrošinot vispusīgu informāciju, lai persona spētu rūpēties par savu veselību un atbildīgi pieņemtu ar to saistītus lēmumus.

Nozīmīga horizontāla pamatnostādņu komponente ir *digitālo tehnoloģiju attīstīšana* un daudz plašāka izmantošana veselības nozarē ar mērķi veicināt integrētu un uz pacientu centrētu veselības aprūpi. *Digitālās veselības stratēģija 2022.-2027.gadam* kalpos kā turpmākā ceļa karte drošu, nozares un tās pakalpojumu izmantotāju vajadzībām atbilstošu digitālo risinājumu attīstīšanai un ieviešanai veselības nozarē. Lai veselības aprūpes speciālisti spētu izmantot jauno tehnoloģiju un datu dotās iespējas, kā arī nodrošinātu kvalitatīvu un drošu pacienta veselības aprūpi, *digitālo prasmju* nepieciešamība veselības aprūpē kļūs arvien lielāka. Dažādu digitālo risinājumu ieviešanai veselības nozarē jāveicina arī *digitālo prasmju attīstīšana* iedzīvotājiem. Šo pasākumu īstenošana plānota sadarbībā ar IZM, VARAM un EM.

Uz cilvēku centrētas un integrētas veselības aprūpes pakalpojumu pieeju koordinēti nodrošina *dažādu specialitāšu pakalpojumu sniedzēju komanda*, kas strādā dažādās veselības aprūpes iestādēs un līmeņos. Digitālo tehnoloģiju ienākšana veselības aprūpē nozīmē to, ka pacienta veselības aprūpes pārvaldība paplašināsies ārpus ārstniecības iestādes robežām uz digitālo vidi, tai skaitā attālinātajām konsultācijām, telemonitoringu. Jaunās digitālās tehnoloģijas, piemēram, mākslīgais intelekts, robotika automatizēs daļu darba un radīs jaunus izaicinājumus, jo liks pārskatīt līdzšinējos pakalpojumu modeļus. Tādējādi veselības nozares digitalizācija rada *nepieciešamību pārskatīt esošās izglītības programmas* un meklēt jaunus, *ilgtspējīgus risinājumus cilvēkresursu attīstības politikā*.

Nepieciešama sadarbība un multidisciplināras apmācību programmas ārstniecības personām, kas risina veselības nozares izaicinājumus, tajā skaitā veselības ekonomikā, bioinformātikā, datu analītikā, medicīnas inženierijā utt. *Visaptveroša veselības nozares darbaspēka stratēģija* paredz līdz 2023.gada vidum izstrādāt risinājumus mūžizglītības sistēmas attīstībai un veselības aprūpes darbaspēka plānošanas un prognozēšanas uzlabošanai.

ESF jaunais plānošanas periods, zinātniskās darbības un inovācijas nodrošināšanas jomā paver iespējas īstenot iniciatīvas cilvēkresursu attīstībai veselības nozarē, veicinot sadarbību ar EM, VARAM un IZM resoriem.

Tāpēc šis ir piemērots laiks uzsākt plašāku diskusiju ar veselības nozari un iesaistītajām nozarēm par **nodarbinātības attīstības tendencēm** un **kopīgiem risinājumiem**, jo veselības aprūpe ir viena no prioritārajām pakalpojumu jomām valstī, kas attiecas uz katru Latvijas iedzīvotāju.

Diskusijā uzaicināti pārstāvji no šādām organizācijām:

- Latvijas Ārstu biedrība, Latvijas Māsu asociācija, Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība, Latvijas Jauno ārstu asociācija, Latvijas Veselības aprūpes vadības speciālistu asociācija
- Latvijas Lielo slimnīcu asociācija, Latvijas Slimnīcu biedrība, Veselības aprūpes darba devēju asociācija
- RSU, LU, RTU
- VM, IZM, EM, VARAM
- Digitālās veselības padome
- Pacientu organizācijas
- Ernst & Young Baltic

Dienas kārtība

15:00	VM pārstāvis	Diskusijas atklāšana
15:15	Doc. PhD Daiga Behmane RSU Vadošā pētniece, Sabiedrības veselības institūts, Studiju programmas direktore	Sagaidāmās izmaiņas veselības nozarē, nepieciešamo prasmju kopums, daudzfunkcionālās komandas nozīme un šodien vēl nezināmās profesijas <i>Jautājumi un atbildes</i>
15:35	Asoc. prof. Zanda Daneberga RSU Onkoloģijas institūta Molekulārās ģenētikas laboratorijas vadītāja Bioloģijas un mikrobioloģijas katedra, Latvijas Cilvēka ģenētikas asociācijas valdes locekle	Ieskats par līdzdiploma/pēcdiploma izglītības, profesionālās pilnveides un jaunu profesiju nepieciešamību medicīniskās ģenētikas un molekulārās diagnostikas jomā <i>Jautājumi un atbildes</i>
15:55	Zane Martinsone SIA "Ernst & Young Baltic", biznesa konsultācijas, vecākā vadītāja	Rītdiena ir šodiena - kā sagatavot veselības nozares darbaspēku digitālās ēras iespējām? <i>Jautājumi un atbildes</i>
16:15 - 17:00	Plašāka diskusija	